

byla stanovena v odstavci 4. podmínek mimo jiné ztráta lhůt, nebudou-li dvě po sobě jdoucí měsíční splátky zaplacený. Sporná směnka je vyplněna dnem splatnosti 15. dubna 1932 a byla zažalována 8. března 1933 pro částku 8.390 Kč se 6% úroky od 16. dubna 1932, avšak za sporu obmezena na 7.390 Kč se 6% úroky od 1. února 1933 do 25. března 1933 z 8.390 Kč a 6% úroky od 26. března 1933 z 7.390 Kč a na útraty. Soud první stolice zrušil směnečný platební příkaz k námitce žalovaných, že směnka byla proti úmluvě vyplněna co do splatnosti 15. dubna 1932, a to z důvodu, že nenastaly v té době předpoklady splatnosti kapitálu, zjistiť, že žalovaní do této doby nebyli v prodlení s dvěma po sobě jdoucími měsíčními splátkami, důsledkem čehož byla směnka vyplněna proti úmluvě (§ 6 (2) sm. zák.), a je tedy neplatná. Odvolací soud schválil názor prvního soudu. S názorem nižších soudů nelze bezvýhradně souhlasiti. Námitka protismluvného vyplnění směnky byla by zajisté opodstatněna, kdyby žalobkyně byla směnku takto vyplněnou soudně uplatnila v době, kdy ještě nenastala ztráta lhůt a tím splatnost celého zbytku kapitálu, poněvadž by tu nebyla splatnost pohledávky, k jejímuž zajištění byla směnka vydána. Než žalobkyně uplatnila směnku teprve, když již nastala podle rozsudkového zjištění ztráta lhůt a splatnost zbytku pohledávky. Nebylyť měsíční splátky od 1. prosince 1932 do dne žaloby, to jest do 8. března 1933 placeny, a byla také prosba žalobní za sporu přizpůsobena tomuto stavu věci. V takovém případě nelze důvodně popírati platnost směnky, jež právě k zajištění této pohledávky byla žalobkyní odevzdána, a je podřadnou okolností, že žalobkyně vyplnila směnku dříve dnem splatnosti 15. dubna 1932, ona ji tehdy soudně neuplatnila. Ostatně doslov odstavce 1. podmínek opravňoval žalobkyni vyplniti a požadovati zaplacení, nedodrží-li kupitelé platební podmínky, zejména mohla žádati po případě i jen jednotlivé dlužné měsíční splátky rovněž směnkou kryté; to zejména padá na váhu v měsíci dubnu 1932, kdy žalovaní se zpozdili se splátkou o třináct dnů. Vyplnila-li žalobkyně tehdy směnku dnem 15. dubna 1932 jako dnem splatnosti, avšak uplatnila-li ji soudně teprve, když nastala dle úmluvy splatnost zbytku celé pohledávky, k jejímuž zajištění sloužila, nelze v tom spatřovati protismluvné vyplnění směnky, opačný názor by odporoval účelu a povaze krycí směnky. Nebyla proto věc po právní stránce nižšími soudy správně posouzena.

Čís. 13371.

Manželé mohou se pro případ sporu o rozvod neb o rozluku dohodnouti o prozatímním výživném, které má býti manželce za sporu placeno. Byla-li dohoda učiněna pro dobu budoucí a pro případ, o němž nebylo jisto, zda a kdy nastane, jde o smír a jest věcí jeho výkladu, zda podle vůle stran bylo výživné určeno nezměnitelně pro všechnu budoucnost, či zda bylo stanoveno hledíc k poměrům obou manželů a vůbec k všeobecným poměrům doby, kdy byl smír uzavřen.

V odstavci V. notářského spisu ze dne 12. června 1911 dohodly se manželé, že v případě podání žaloby o rozvod nebo rozluky manželství kterýmkoliv z manželů má manželka za všech okolností právo na oddělené bydliště a že manžel v případě tom jest povinen, rovněž za všech okolností, platiti manželce až do pravoplatnosti rozsudku o žalobě nebo až do opětného manželského spojení prozatímní výživné 250 Kč měsíčně pod exekucí podle § 3 not. ř. Manželka, bydlící odděleně, podala na manžela žalobu o rozvod a o placení výživného a současně učinila návrh, by jí bylo povoleno prozatímní opatření placením prozatímního výživného 2.000 Kč měsíčně, kterážto částka prý odpovídá asi 250 Kč z roku 1911. Jinak uvedla manželka v návrhu, že hledíc k úmluvě v notářském spisu není třeba prozatímního opatření odděleným bydlištěm. Soud první stolice zamítl návrh manželky na placení výživného. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, o návrhu žalobkyně na povolení prozatímního opatření znovu rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody :

Manžel nic nenamítal proti oddělenému bydlišti manželky a ani v nynějším rekursu neodporuje tomu, že manželka bydlí odděleně, a nic nevytýká v té příčině, že manželka nenavrhla povolení odděleného bydliště podle § 382 čís. 8 ex. ř. Následkem toho nemůže se nejvyšší soud otázkou odděleného bydliště zabývat. Stěžovatel odporoval a odporuje jen výši požadovaného zatímního výživného, zastává nález, že ujednanou částkou 250 K (rovnající se číselně 250 Kč) jsou vázány obě strany, že zrušení smlouvy by mohlo býti vysloveno jen ve sporu a že v řízení o zatímním opatření nemůže býti řešena otázka, zda ujednané výživné odpovídá nynějším poměrům, čili nic. S názorem tím nelze souhlasiti. Stěžovatel sám v rekursu uvádí, že ujednání o odděleném bydlišti a o prozatímním výživném mělo pro případ rozvodového sporu nahraditi prozatímní opatření podle § 382 čís. 8 ex. ř. Žalobkyně se takového prozatímního opatření »určením prozatímní výživy« podle § 382 čís. 8 ex. ř. domáhá — jak výslovně při ústním jednání prohlásila —, ale žádá, by prozatímní výživné, které jí bylo notářským spisem zajištěno, bylo zhodnoceno podle nynější ceny peněz. Má-li tedy soud rozhodnouti o návrhu žalobkyně, musí se právě v tomto řízení zabývat odstavcem V. notářského spisu, který upravuje též předmět. Není o tom pochybnosti, že se manželé mohou pro případ sporu o rozvod nebo rozluky dohodnouti o prozatímním výživném, které má býti manželce za sporu placeno, neboť jde o nárok čistě soukromoprávní (rozh. čís. 2190, 7633, 8110 a jiná sb. n. s.). Také v tomto případě byla taková dohoda učiněna, a to pro dobu budoucí a pro případ, o němž nebylo jisto, zda a kdy nastane. Strany ujednaly takto o výši prozatímního výživného smír podle § 1380 obč. zák. Správně rozpoznal rekursní soud, že tu platí výhrada rebus sic stantibus (§ 1389 obč. zák.). Přiměřenost výživného se mění podle potřeb osoby k výživě oprávněné i podle způsobilosti osoby k výživě povinné a vůbec podle času a poměrů. Jest věcí výkladu smíru, zdali podle vůle stran bylo výživné určeno jako nezmě-

nitelné pro všechnu budoucnost, či zda bylo stanoveno hledíc k poměrům obou manželů a vůbec k všeobecným poměrům oné doby, kdy byl smír uzavřen (srovnej také rozh. čís. 2190 sb. n. s.). V souzeném případě není o tom pochybnosti, že strany, dohodnuvše se roku 1911 o zatímním výživném 250 K měsíčně, pokládaly podle tehdejších poměrů částku tu za postačitelou, by zajistila manželce zatímní slušné výživné, příslušející jí podle §§ 108 a 117 obč. zák. a § 382 čís. 8 ex. ř. Rovněž není nejmenší pochybnosti o tom, že 250 korun rakousko-uherských mělo v roce 1911 daleko vyšší vnitřní hodnotu než má nyní 250 Kč. Nebrání tedy satební smlouva z roku 1911 tomu, by nebylo manželce prozatímním opatřením podle § 382 čís. 8 ex. ř. vyměřeno slušné zatímní výživné, ano je zřejmé, že se od té doby poměry podstatně změnily a že zejména nákupní cena peněz poklesla tou měrou, že na to obě strany v době uzavření smlouvy nemohly pomýšleti (§ 1389 poslední věta obč. zák.).

Čís. 13372.

Hmotnému odevzdání není na závalu, že prodaných věcí je větší počet.

K hmotnému odevzdání nestačí, že kupitel převzal koupené věci tím způsobem, že každý jednotlivý kus vzal do ruky a prohlásil, že jest to nyní jeho, a že prodatel předal kupiteli klíč od pokladny, kde byla uložena část koupených předmětů a klíč od obchodní místnosti, měl-li i prodatel, třebaže jen občasné, přístup do pokladny a do obchodních místností.

(Rozh. ze dne 16. března 1934, Rv II 219/34.)

Žalobou proti vymáhajícímu věřiteli domáhala se žalobkyně, by byla z exekuce proti Edmundu S-ovi vyloučena celá řada věcí, tvrdíc, že jest vlastníci vylučovaných věcí. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Žalobkyně se domáhá vyloučení řady předmětů z exekuce tvrdíc, že věci tyto jsou jejím vlastnictvím. Aby byla žaloba úspěšnou, musila by žalobkyně prokázati jednak titul (§ 424 obč. zák.), jednak způsob nabytí vlastnictví, totiž tradici (§ 425 obč. zák.). V prvním směru zjistily nižší soudy, že žalobkyně počátkem roku 1929 ujednala se svým zetěm Edmundem S-em, dlužníkem, smlouvu, kterou tento na ni převedl všechny sporné předměty za 120.000 Kč, kteroužto částku jí podle tvrzení žalobkyně dluhoval. Ať již by se pojímala tato smlouva jako smlouva kupní nebo jako úplatná smlouva, směřující k plnění na místo placení ve smyslu § 1414 obč. zák., byla by tato smlouva dostatečným důvodem k nabytí vlastnictví (§ 424 obč. zák.). Nepodařilo se však žalobkyni prokázati tradici. V té příčině zjistily nižší soudy, že žalobkyně převzala sporné věci tím způsobem, že každý jednotlivý kus vzala do